

Hallituksen esitys eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalveluiden kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalveluiden kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi (HE 108/2025 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta (TyVM 9/2025 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että selvitys tämän lakiesityksen sekä yleistukea (HE 112/2025 vp), kuntouttavaa työtoimintaa (HE 109/2025 vp) sekä toimeentulotukea ja kuntouttavaa työtoimintaa (HE 116/2025 vp) koskevien lakiesitysten yhteisvaikutuksista työttömille sekä palveluprosessin toimivuudesta tehdään nopeasti. Selvitys tulee antaa työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle vuoden 2027 loppuun mennessä.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) 10 §:n 1 momentti, 39—41 §, 119 §:n 1 momentti ja 130 §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 41 § osaksi laissa 691/2023 ja 130 §:n 4 momentti laissa 733/2025, sekä

muutetaan 28 §, 29 §:n 2 momentti, 30 §:n 1 momentti, 31—38 ja 42—48 §, 75 §:n 2 momentti, 114 §:n 1 momentin 10 kohta, 128 ja 129 §, 130 §:n otsikko ja 2 momentti sekä 131 §, sellaisina kuin niistä ovat 32, 33 ja 44 § osaksi laeissa 691/2023 ja 435/2024, 38 § osaksi laissa 728/2024, 42, 45 ja 46 § osaksi laissa 435/2024, 48 § osaksi laeissa 691/2023, 435/2024 ja 728/2024 ja 131 § laissa 733/2025 sekä

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

lisätään lakiin uusi 48 a §, 114 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 280/2024 ja 435/2024, uusi 11 kohta, 127 §:ään uusi 3 momentti ja lakiin uusi 128 a, 129 a—129 d, 130 a ja 130 b § seuraavasti:

28 §

Työhaun voimassaolon päättyminen

Työhaun voimassaolo päättyy, jos työnhakija:

1) ilmoittaa työvoimaviranomaiselle, ettei hän enää halua pitää työnhakuaan voimassa tai ei uusi työnhakunsa voimassaoloa;

2) ei esitä työvoimaviranomaisen asettamassa määräajassa työllistymisen ja julkisten työvoimapalveluiden tarjoamisen kannalta tarpeellisia selvityksiä työkokemuksestaan, koulutuksestaan ja muusta osaamisestaan sekä työkyvystään;

3) jättää asioimatta työvoimaviranomaisen kanssa sen antamassa määräajassa ja edellyttämällä tavalla;

4) ei saavu alkuhaastatteluun, työnhakukeskusteluun tai täydentävään työnhakukeskusteluun hänen itsensä siihen tarkoitetussa verkkopalvelussa varaamana aikana.

Ulkomaan kansalaisen ja kansalaisuutta vaille olevan työnhakijan työhaun voimassaolo päättyy myös, jos hän ei enää täytä 27 §:n 3 momentissa säädettyjä työnhakijaksi rekisteröimisen edellytyksiä.

29 §

Työhaun käynnistäminen uudelleen

— — — — —
Työvoimaviranomainen voi rajoittaa henkilön oikeutta käynnistää työnhaku sähköisesti siihen tarkoitetussa verkkopalvelussa, jos työhaun voimassaolo on päättynyt 28 §:n 1 momentin 2—4 kohdan perusteella.

30 §

Työnhakijan informointi

Työvoimaviranomaisen on informoitava tarkoituksenmukaisella tavalla työnhakijaa työnhakijaksi rekisteröimisen yhteydessä tai viipymättä sen jälkeen sekä työhaun kuluessa työhaun voimassaolon edellytyksistä, työllistymissuunnitelmaan sisällytettävästä työnhakuvelvollisuudesta, velvollisuudesta hakea työvoimaviranomaisen osoittamia työmahdollisuuksia, tarjolla olevista julkisista työvoimapalveluista, muutosturvasta ja muista työnhakuun liittyvistä seikoista.
— — — — —

31 §

Alkuhaastattelun järjestäminen

Työvoimaviranomaisen on järjestettävä työnhakijalle alkuhaastattelu ilman aiheetonta viivästystä, kuitenkin kymmenen arkipäivän kuluessa työhaun alkamisesta.

Uusi alkuhaastattelu järjestetään vain, jos työhaun päättymisestä on kulunut vähintään kuusi kuukautta ja henkilö rekisteröidään uudelleen työnhakijaksi.

Alkuhaastattelu on järjestettävä työvoimaviranomaisen toimipisteessä tai muussa asiointipisteessä, jollei muu järjestämistapa ole painavasta syystä sitä tarkoituksenmukaisempi.

32 §

Alkuhaastattelun sisältö

Alkuhaastattelussa työvoimaviranomaisen on arvioitava työnhakijan palvelutarve. Arvion perusteella työvoimaviranomaisen ja työnhakijan on laadittava työnhakijalle työllistymissuunnitelma, ellei tällä ole voimassa olevaa työllistymissuunnitelmaa korvaavaa suunnitelmaa.

Alkuhaastattelussa työvoimaviranomaisen on ohjattava työnhakijaa hakemaan hänelle sopivia työmahdollisuuksia ja hakeutumaan hänelle tarpeellisiin palveluihin. Työvoimaviranomaisen on myös kerrottava työnhakijalle hänelle tarjottavista palveluista ja sovittava asiointitavasta sekä muusta yhteydenpidosta työvoimaviranomaisen ja työnhakijan välillä.

Työvoimaviranomaisen on tarvittaessa ohjattava työnhakija laatimaan ja julkaisemaan työhaukuprofiili palvelualustalla.

33 §

Työnhakijan palvelutarpeen arvioiminen

Työvoimaviranomaisen on työnhakijan palvelutarpeen arvioimiseksi arvioitava ainakin tämän:

- 1) osaaminen ja ammattitaito;
- 2) työnhakutaidot ja edellytykset omatoimiseen työnhakuun;
- 3) työllistymismahdollisuudet avoimilla työmarkkinoilla;
- 4) työttömyyden pitkittymisen todennäköisyys;
- 5) työttömäksi jäämisen todennäköisyys.

Palvelutarpeen arvioinnissa on otettava huomioon työnhakijan omat tavoitteet hänen osaamisensa ja ammattitaitonsa kehittämiseksi, hänen työhaun ja työllistymisen edellytyksiinsä vaikuttava työ- ja toimintakyky sekä muut työllistymiseen vaikuttavat seikat.

Palvelutarpeen selvittämiseksi työnhakija voidaan ohjata työkyvyn tutkimuksiin ja arviointeihin sekä muihin asiantuntija-arviointeihin. Työnhakijan osaamisen kehittämistä voidaan arvioida yhteistyössä koulutuspalveluiden tuottajien kanssa ja työnhakijan työ- ja toimintakykyä yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien kanssa.

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

34 §

Työnhakukeskustelujen järjestäminen

Työvoimaviranomaisen on järjestettävä työttömälle työnhakijalle, työttömyysuhan alaiselle työnhakijalle ja työnhakijalle, jonka työsopimuksessa sovittu työaika on enintään 80 prosenttia alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajasta, työnhakukeskustelu kolmen kuukauden kuluttua alkuhaastattelusta ja sen jälkeen aina, kun edellisestä työnhakukeskustelusta on kulunut kolme kuukautta.

Jos työnhakija on työvoimakoulutuksessa, työkokeilussa, palkkatuetussa työssä tai kuntoutuksessa taikka opiskelee työttömyysetuudella tuettuna, työvoimaviranomaisen on järjestettävä työnhakukeskustelu vain kuukautta ennen palvelun arvioitua päättymistä.

Työvoimaviranomaisen on järjestettävä työnhakukeskustelu työnantajan kanssa yhteishankintana hankittuun tai vastaavalla tavalla järjestettyyn työvoimakoulutukseen osallistuvalla työnhakijalle vain, jos siihen on työnhakijan työllistymiseen tai palvelutarpeeseen liittyvä painava syy.

Keskustelut on järjestettävä työnhakijan palvelutarve ja olosuhteet huomioon ottaen tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.

35 §

Täydentävien työnhakukeskustelujen järjestäminen

Työvoimaviranomaisen on järjestettävä alkuhaastattelun ja työnhakukeskustelujen lisäksi työnhakijalle täydentäviä työnhakukeskusteluja siten, että työnhakija saa tarvitsemansa tuen työnhakuun ja työllistymisen edellytysten parantamiseen. Työvoimaviranomaisen on tarvittaessa järjestettävä täydentävä työnhakukeskustelu myös työllistymissuunnitelman tarkistamista tai laatimista taikka työnhakuvelvollisuuden asettamista varten siten, että työnhakijalla on voimassa oleva ja ajantasainen työllistymissuunnitelma.

Työvoimaviranomaisen on järjestettävä alkuhaastattelun ja ensimmäisen työnhakukeskustelun välisenä aikana viisi täydentävää työnhakukeskustelua, ellei työnhakijan palvelutarpeesta johdu muuta.

Työvoimaviranomaisen on järjestettävä täydentävä työnhakukeskustelu myös työnhakijan pyynnöstä, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta.

36 §

Työnhakukeskustelujen ja täydentävien työnhakukeskustelujen sisältö

Työnhakukeskusteluissa ja täydentävissä työnhakukeskusteluissa työvoimaviranomaisen on tarkistettava työnhakijan palvelutarvetta koskevaa arviota, työllistymissuunnitelmaa tai sen korvaavaa suunnitelmaa ja työnhakuvelvoitetta siten, että ne ovat ajantasaiset. Tarvittaessa keskustelussa on laadittava työllistymissuunnitelma tai sen korvaava suunnitelma.

Työvoimaviranomaisen on myös ohjattava työnhakijaa hakemaan hänelle sopivia työmahdollisuuksia ja tuettava työnhakijan työnhakua. Lisäksi työvoimaviranomaisen on ohjattava työnhakija hänelle tarpeellisiin palveluihin.

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

37 §

Työllistymissuunnitelman sisältö ja seuranta

Työvoimaviranomaisen on sisällytettävä työnhakijan työllistymissuunnitelmaan:

- 1) työnhakuvelvollisuus ja mahdollinen peruste sen alentamiselle tai asettamatta jättämiselle;
- 2) muut hänen työnhakuunsa tai yritystoiminnan kehittämiseensä liittyvät toimet, joiden tavoitteena on hänen nopea työllistymisensä avoimille työmarkkinoille;
- 3) määräaika, jonka kuluessa hänen on ilmoitettava suunnitelman toteuttamisesta.

Lisäksi työvoimaviranomaisen on tarvittaessa sisällytettävä työllistymissuunnitelmaan:

- 1) täydentävien työnhakukeskustelujen määrä ja ajankohdat;
- 2) työnhakijan palvelutarpeen mukaisia julkisia työvoimapalveluja;
- 3) muita työnhakijan osaamista, työmarkkinavalmiuksia ja työ- ja toimintakykyä lisääviä palveluja;
- 4) työnhakuun tai yritystoiminnan kehittämiseen ja työllistymiseen vaikuttavan työ- ja toimintakyvyn tai terveydentilan selvittämiseen liittyvät toimet;
- 5) edellytettävät selvitykset suunnitelman toteuttamisesta;
- 6) työnhakijan työnhakuprofiilin laatimis- ja julkaisemisvelvollisuutta koskeva poikkeus.

Työvoimaviranomainen ja työnhakija hyväksyvät työllistymissuunnitelman. Työvoimaviranomaisen on seurattava työllistymissuunnitelman toteutumista.

Työllistymissuunnitelman rakenteesta ja hyväksymisestä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

38 §

Työnhakijan velvollisuudet

Työttömyysetuutta hakevan työnhakijan on haettava aktiivisesti itse valitsemiaan työmahdollisuuksia ja koulutusta sekä työvoimaviranomaisen hänelle haettaviksi osoittamia työpaikkoja.

Lisäksi hänen on osallistuttava työnhakijan palveluprosessiin kuuluviin toimiin ja palveluihin, jotka tukevat hänen työnhakuaan ja edistävät hänen työmarkkinavalmiuksiaan ja työllistymistään.

Työttömyysetuutta hakevan työnhakijan on ilmoitettava työllistymissuunnitelman toteutumisesta työvoimaviranomaiselle sen määräämällä tavalla. Työnhakijan on säilytettävä työnhakuvelvollisuutensa täyttämiseen liittyvät selvitykset ja esitettävä ne työvoimaviranomaiselle sen pyynnöstä.

Työnhakijan on ilmoitettava työvoimaviranomaiselle yhteystietojensa muutoksesta.

42 §

Työpaikkojen osoittaminen työnhakijan haettavaksi

Työnvälityksellä on edistettävä työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamista siten, että avoimet työpaikat täyttyvät ja työtä hakevat saavat työtä nopeasti. Työnvälitys perustuu työnantajan ja työntekijän sopimusvapauteen sekä vapaaseen valintaan.

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

Työvoimaviranomaisen on osoitettava työnhakija hakemaan hänelle sopivia työpaikkoja. Työpaikan sopivuuden arvioimisessa on otettava huomioon työnhakijan työkokemus, koulutus ja muu osaaminen sekä työkyky.

Työvoimaviranomaisen on seurattava työnhaun edistymistä.

43 §

Työnvälityspalvelut

Työnantaja voi julkaista tiedon avoimesta työpaikasta 14 luvussa tarkoitetulla palvelualustalla. Tiedon avoimesta työpaikasta voi palvelualustalla julkaista myös työvoimaviranomainen, jollei 49 §:stä muuta johdu.

Työvoimaviranomaisen on välitettävä tietoja avoimeksi ilmoitetuista työpaikoista. Lisäksi työvoimaviranomaisen on esiteltävä työnantajalle tämän kanssa sovitulla tavalla työnhakijoita, jotka ovat sopivia avoimeen työpaikkaan.

Työnhakijalle tarjotaan mahdollisuus laatia ja julkaista työnhakuprofiili 1 momentissa tarkoitettulla palvelualustalla.

44 §

Kansainvälinen työnvälitys

Työnvälitystä on tehtävä kansallisesti ja kansainvälisesti.

Työvoimaviranomaiset ovat työnvälityspalvelujen eurooppalaisesta verkostosta (Eures) liikkuuspalvelujen tarjoamisesta työntekijöille ja työmarkkinoiden yhdentymisen tiivistämisestä ja asetusten (EU) N:o 492/2011 ja (EU) N:o 1296/2013 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EU 2016/589 7 artiklan 1 kohdan c alakohdan i alakohdassa tarkoitettuja Eures-jäseniä.

Työvoimaviranomaisen tehtävistä työnvälityksessä Suomesta ulkomaille ja ulkomailta Suomeen sekä kansainvälisestä harjoittelusta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

45 §

Työnhakuvelvollisuuden asettaminen

Työvoimaviranomaisen on sisällytettävä työttömän ja työttömyysuhan alaisen työnhakijan työllistymissuunnitelmaan kolme sellaista kuukauden kestävää tarkastelujaksoa, joista kunkin aikana työnhakijan on haettava neljää työmahdollisuutta. Tarkastelujakso voidaan asettaa takautuvasti, jos se on työnhakijan edun mukaista.

Vaikka työnhakija ei olisi työn tai työttömyysuhan alainen, työvoimaviranomaisen on asetettava hänelle työnhakuvelvollisuus, jos hän opiskelee työvoimakoulutuksessa tai omaehtoisia opintoja 9 luvussa tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 28—32 §:ssä tarkoitetulla tavalla työttömyysetuudella tuettuna tai on palkkatuetussa työssä.

Lisäksi työnhakuvelvollisuus asetetaan vähintään kaksi viikkoa kestävässä osa-aikatyössä olevalle tai työaikaa lyhentämällä lomautetulle työnhakijalle, jonka säännöllinen työaika on enin-

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

tään 80 prosenttia alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajasta. Toteutuneen työajan vaikutuksesta työnhakuvelvollisuuteen säädetään työttömyysturvalain 2 a luvun 12 §:ssä.

46 §

Työnhakuvelvollisuuden alkaminen eräissä tapauksissa

Työnhakijan työnhakuvelvollisuus alkaa työsuhteen päättyessä, jos hän on yli kaksi viikkoa kestävässä muussa kuin palkkatuetussa työssä, jonka työaika on yli 80 prosenttia alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajasta.

Työnhakuvelvollisuus alkaa kuitenkin vasta siitä, kun työnhakijalle on järjestetty 34 §:n 2 momentissa tarkoitettu kuukautta ennen palvelun päättymistä järjestettävä työnhakukeskustelu, jos hän arviolta yli kuukauden ajan:

- 1) opiskelee työvoimakoulutuksessa;
- 2) osallistuu 6 luvussa tarkoitettuun työkokeiluun;
- 3) on palkkatuetussa työssä, jonka työaika ylittää 80 prosenttia alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajasta; tai
- 4) on yhdenjaksoisessa kuntoutuksessa.

Lomautetun työnhakuvelvollisuus alkaa siitä, kun lomautuksen alkamisesta on kulunut kolme kuukautta.

47 §

Tarkastelujaksolla haettavien työmahdollisuuksien määrän pienentäminen

Työvoimaviranomaisen on pienennettävä työnhakijan velvollisuutta hakea neljää työmahdollisuutta, jos se arvioi, ettei työnhakijan työssäkäyntialueella ole haettavissa niin montaa sellaista työmahdollisuutta, johon työnhakija voisi työllistyä. Arviossa on otettava huomioon työnhakijan työkokemus, koulutus ja muu osaaminen, työkyky ja mahdollinen työttömyysturvalain 2 a luvun 8 §:ssä tarkoitettu ammattitaitosuoja.

Arviolta yli kuukauden ajan 9 luvussa tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 28—32 §:ssä tarkoitettulla tavalla omaehtoisia opintoja työttömyysetuudella tuettuna opiskelevan koulutusta vailla olevan työnhakijan työllistymissuunnitelmaan tulee sisällyttää opintojen ajalle kolmen kuukauden tarkastelujaksot, joista kunkin aikana työnhakijan tulee hakea kolmea työmahdollisuutta.

48 §

Työnhakuvelvollisuuden asettamatta jättäminen

Työnhakuvelvollisuutta ei aseteta, jos:

- 1) työvoimaviranomainen arvioi, ettei työnhakijan työssäkäyntialueella ole haettavissa työmahdollisuuksia, joihin työnhakija voisi työllistyä huomioon ottaen hänen työkokemuksensa, koulutuksensa ja muun osaamisensa ja työkykynsä sekä hänellä mahdollisesti oleva työttömyysturvalain 2 a luvun 8 §:ssä tarkoitettu ammattitaitosuoja;

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

2) työnhakija ei luotettavana pidettävän lääketieteellisen selvityksen mukaan ole työkykyinen työttömyysturvalain 2 a luvun 8 §:ssä tarkoitetun ammattitaitosuojan aikana työkokemustaan ja koulutustaan vastaavaan työhön ja ammattitaitosuojan päätyttyä mihinkään työhön ja hän noudattaa työllistymissuunnitelmaansa tai sitä korvaavaa suunnitelmaa siltä osin, kuin suunnitelmassa on sovittu työkyvyttömyyden perusteella myönnettävän etuuden hakemisesta ja hakeutumisesta työ- ja toimintakykyä parantavaan kuntoutukseen;

3) työnhakija on osa-aikaisessa työssä, eikä muun työn vastaanottaminen samanaikaisesti ole mahdollista hänen työkykynsä huomioon ottaen;

4) työnhakija opiskelee 9 luvussa tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 28—32 §:ssä tarkoitetulla tavalla omaehtoisia luku- ja kirjoitustaidon opintoja työttömyysetuudella tuettuna ja opinnot ovat työttömyysturvalain 2 luvun 10 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla päätoimisia;

5) työnhakija opiskelee työnantajan kanssa yhteishankintana hankitussa tai vastaavalla tavalla järjestetyssä työvoimakoulutuksessa;

6) työnhakija on estynyt olemasta työmarkkinoilla suorittaessaan asevelvollisuutta, siviilipalvelusta tai vankeusrangaistusta, ollessaan sairaalahoidossa tai muussa siihen verrattavassa laitoshoidossa tai hänen ollessaan estynyt olemasta työmarkkinoilla muun näihin rinnastettavan syyn takia;

7) työnhakijan työttömyys päättyy kuukauden kuluessa muusta syystä kuin työvoimakoulutuksen tai 9 luvussa tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 28—31 §:ssä tarkoitetun työttömyysetuudella tuetun omaehtoisen opiskelun takia taikka hän kuukauden kuluessa aloittaa varusmies- tai siviilipalveluksen tai perhevapaan.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa edellytetään lisäksi, että työnhakijan tilanne kokonaisuutena arvioiden on sellainen, ettei työllistyminen avoimille työmarkkinoille ole mahdollista.

Edellä 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa työnhakuvelvollisuus jätetään asettamatta sen tarkastelujakson osalta, jonka aikana työttömyys päättyy taikka varusmies- tai siviilipalvelus tai perhevapaa alkaa.

Jos työvoimaviranomainen ohjaa työttömän työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain (381/2023) 3 §:n 1 momentin nojalla monialaiseen palvelutarpeen arviointiin, työvoimaviranomainen ei sisällytä työnhakuvelvollisuutta työllistymissuunnitelmaan, vaan monialaiseen työllistymissuunnitelmaan siten kuin mainitussa laissa säädetään.

48 a §

Työnhakuvelvollisuutta täyttävä toiminta

Työnhakuvelvollisuutta voi täyttää:

1) hakemalla sellaista vähintään kaksi viikkoa kestävää työsuhteessa tehtävää työtä, johon työnhakija voi perustellusti olettaa voivansa työllistyä;

2) hakemalla kestoaltaan alle kaksi viikkoa kestävää työsuhteessa tehtävää työtä, jos asiasta on sovittu työllistymissuunnitelmassa;

3) hakemalla lisätyötä omalta työnantajalta;

4) etsimällä työttömyysturvalain 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettuna yrittäjänä tehtäviä sellaisia työmahdollisuuksia, joihin työnhakija voi perustellusti olettaa voivansa työllistyä;

5) muilla 1—4 kohdassa tarkoitettuja toimia vastaavilla toimilla, joiden tavoitteena on työllistytminen.

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

Työnhakuvelvollisuutta voi kuitenkin täyttää 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla vain kerran tarkastelujakson aikana.

75 §

Sopiminen opiskelusta työllistymissuunnitelmassa

Tuettavasta opiskelusta voidaan sopia työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa opintojen alkamisen jälkeenkin, jos siihen on painava syy, työnhakija on aloittanut opinnot työsuhteen tai työttömyysturvalain 3 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitetun taloudellisen etuuden jaksotuksen tai työkokeilun aikana tai opintoja on harjoitettu työvoimakoulutuksena.

114 §

Käsiteltävät tiedot

Henkilöasiakkaasta voidaan käsitellä seuraavia tietoja:

-
- 10) tiedot julkisiin työvoimapalveluihin kuuluvista etuuksista;
 - 11) tulotietojärjestelmästä annetun lain 6 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tiedot palkoista ja tuloista ja 7 §:n 4 ja 7 kohdassa tarkoitetut tiedot tuloerien ansainta-ajankohdista ja ammattinimikkeistä palvelutarpeen arvioimiseksi.
-

127 §

Tarkoitus

Palvelualustalla laaditaan ja julkaistaan työnhakuprofiili myös työnhakijasta.

128 §

Työnhakuprofiilin laatiminen ja julkaiseminen

Työnhakuprofiilin laatiminen ja julkaiseminen edellyttävät henkilöasiakkaalta palvelualustalle kirjautumista. Kirjautuminen edellyttää käyttäjän tunnistamista ja alustan käyttöehtojen hyväksymistä. Palvelun käyttäjän tunnistamisesta säädetään digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetun lain (306/2019) 6 §:ssä.

Henkilöasiakas voi määritellä, miltä osin ja kuinka pitkään työnhakuprofiili on julkaistuna. Työnhakuprofiilin julkaistuna olemiselle on kuitenkin aina määriteltävä päättymispäivä.

Henkilöasiakas voi milloin tahansa poistaa työnhakuprofiilinsa sekä perua työnhakuprofiilinsa julkaisun, jollei hän ole rekisteröitynyt työnhakijaksi.

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

Palvelualustan ylläpitäjän on informoitava henkilöasiakasta ennen työnhakuprofiilin julkaisemista työnhakuprofiilin sisältämien tietojen rajoituksista sekä julkaisemisen vaikutuksista henkilötietojen suojaan.

128 a §

Henkilöasiakkaan työnhakuprofiilin sisältämät tiedot

Työnhakuprofiili voi sisältää työnhaun ja työllistymisen kannalta olennaisia tietoja henkilöasiakkaan työkokemuksesta, koulutuksesta, muusta osaamisesta ja työtoiveista. Työnhakuprofiili voi lisäksi sisältää henkilöasiakkaan vapaamuotoisen esittelyn ja linkkejä palvelualustan ulkopuolisiin palveluihin.

Henkilöasiakas ei saa sisällyttää työnhakuprofiilinsa tietoja, jotka on laissa säädetty salassa pidettäväksi.

Henkilöasiakas voi palvelualustalla milloin tahansa muokata tai poistaa työnhakuprofiilinsa sisältämiä tietoja.

129 §

Työnhakijan laatima ja julkaisema työnhakuprofiili

Työnhakijan on laadittava ja julkaistava työnhakuprofiili palvelualustalla 15 arkipäivän kuluessa työnhaun alkamisesta tai 129 b §:n 1 momentissa säädetyn sen laatimista ja julkaisemista koskevan poikkeuksen päättymisestä. Julkaisemisen jälkeen työnhakijan on pidettävä työnhakuprofiilinsa julkaistuna työnhakunsa voimassaolon ajan.

Työnhakijan työnhakuprofiilin tulee sisältää työnhaun ja työllistymisen kannalta olennaiset tiedot työnhakijan työkokemuksesta, koulutuksesta, muusta osaamisesta ja työtoiveista. Työnhakuprofiili voi lisäksi sisältää työnhakijan vapaamuotoisen esittelyn ja linkkejä palvelualustan ulkopuolisiin palveluihin. Työnhakuprofiiliin ei kuitenkaan saa sisällyttää tietoja, jotka on laissa säädetty salassa pidettäväksi.

Työnhakijan työnhakuprofiilin laatimiseen ja julkaisemiseen sovelletaan muuten mitä 128 §:ssä säädetään. Sen estämättä, mitä 128 a §:n 3 momentissa säädetään, työnhakijan työnhakuprofiilin tulee aina sisältää 2 momentissa tarkoitetut tiedot.

129 a §

Työvoimaviranomaisen velvollisuus laatia ja julkaista työnhakuprofiili työnhakijasta

Työvoimaviranomaisen tulee viipymättä laatia ja julkaista työnhakijan työnhakuprofiili palvelualustalla, jos työnhakija ei ole sitä tehnyt 129 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla. Työvoimaviranomaisen on informoitava työnhakijaa profiilin julkaisusta.

Työvoimaviranomainen saa sisällyttää työnhakuprofiiliin ainoastaan profiilin laatimisen ja julkaisemisen kannalta tarpeellisia tietoja, joita ovat työnhakijan:

1) työnhaun ja työllistymisen kannalta olennainen työkokemus, ilman työnantajaa yksilöivää tietoa;

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

2) työhaun ja työllistymisen kannalta olennainen koulutus, ilman koulutuksen järjestäjää yksilöivää tietoa;

3) työhaun ja työllistymisen kannalta olennaiset tiedot voimassa olevista luvista ja pätevyyksistä, ilman myöntäjää yksilöivää tietoa;

4) työtoiveet, työnhakualue ja kielitaito; ja

5) työnhakijan itsensä työnhakuprofiilissa julkaisemat tai hänen julkaistaviksi pyytämänsä 129 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot.

Työvoimaviranomaisen työnhakijasta julkaisema työnhakuprofiili ei saa sisältää tietoja, jotka on laissa säädetty salassa pidettäväksi. Työvoimaviranomaisen tulee aina määritellä työnhakuprofiilin julkaistuna olemisen päättymispäivä.

129 b §

Työnhakijan työnhakuprofiilin laatimista ja julkaisemista koskevat poikkeukset

Työnhakijalla ei ole velvollisuutta laatia eikä julkaista 129 §:ssä tarkoitettua työnhakuprofiilia eikä työvoimaviranomainen saa laatia eikä julkaista 129 a §:ssä tarkoitettua työnhakuprofiilia työnhakijasta, jos:

1) työnhakijalle ei aseteta työnhakuvelvollisuutta 48 §:n perusteella;

2) työnhakija työllistyy kokoaikatyössä tai on työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitetulla tavalla päätoiminen yrittäjä tai päätoiminen opiskelija;

3) työvoimaviranomainen arvioi palvelutarpeen perusteella, että työnhakija ei voi itsenäisesti hyödyntää palvelualustaa työhaun ja työllistymisen edistämiseksi; tai

4) työvoimaviranomainen arvioi, että työnhakuprofiilin julkaiseminen on muusta työnhakijaan liittyvästä syystä ilmeisen perusteetonta.

Työvoimaviranomaisen tulee työnhakijan pyynnöstä perua työnhakijan työnhakuprofiilin julkaisu, jos jokin 1 momentissa tarkoitetuista seikoista täyttyy. Lisäksi työvoimaviranomaisen tulee perua työnhakuprofiilin julkaisu, jos henkilö sitä pyytää työnhakunsa voimassaolon päättyttyä.

129 c §

Työnhakuprofiilien hakeminen palvelualustalla

Julkaistuja työnhakuprofiileja voivat hakea ja tarkastella palvelualustalle kirjautuneet työnantajat ja yksityiset työnvälitysyrietykset. Työnantajat ja yksityiset työnvälitysyrietykset saavat käsitellä työnhakuprofiilien tietoja vain rekrytointi- tai työnvälitystarkoituksessa.

Kirjautuminen palvelualustalle edellyttää käyttäjän tunnistamista ja alustan käyttöehtojen hyväksymistä. Palvelua käyttävän työnantajan ja yksityisen työnvälitysyrietyksen tunnistamisesta säädetään digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetun lain 6 §:ssä.

Työnhakuprofiileja voi hakea vain yksittäishakuina siten, että hakuperusteena on käytettävä vähintään ammattinimikettä, osaamista tai työskentelyaluetta.

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

129 d §

Työnhakuprofiilien tietovaranto, tietojen poistaminen ja siirtäminen

Työnhakuprofiilien 128 a, 129 ja 129 a §:ssä tarkoitettut tiedot tallennetaan 120 §:ssä tarkoitettua tietovarannosta erilliseen työnhakuprofiilien tietovarantoon.

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen tulee poistaa tiedot työnhakuprofiilien tietovarannosta, kun henkilö poistaa työnhakuprofiilinsa palvelualustalta, mutta kuitenkin viimeistään, kun henkilön edellisestä palvelualustalle kirjautumisesta on kulunut vuosi.

Edellä 2 momentissa säädettyä ei sovelleta työnhakijaan työhaun voimassaolon aikana. Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen tulee työnhakijan työhaun voimassaolon päätyttyä poistaa tiedot työnhakuprofiilien tietovarannosta, kuten 2 momentissa säädetään.

Työnhakuprofiilien tietovarantoon rekisteröity voi siirtää työnhakuprofiilinsa sisältämiä tietoja muulle taholle, jos Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus on mahdollistanut tietojen sähköisen siirtämisen muulle taholle palvelualustan kautta.

130 §

Työnhakuprofiilien tietojen käyttötarkoitus ja käsiteltävät tiedot

Henkilöasiakkaan muitakin kuin 114 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja saadaan käsitellä, jos ne ovat välttämättömiä työnhakuprofiilin laatimisen, julkaisemisen tai palvelualustan käytön valvomisen kannalta.

130 a §

Työnhakuprofiilien tietovarannon rekisterinpitäjät

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus ja työvoimaviranomaiset ovat työnhakuprofiilien tietovarannon yhteisrekisterinpitäjiä.

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus vastaa työnhakuprofiilien tietovarannon yleisen tietosuoja-asetuksen:

- 1) 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista;
- 2) 25 artiklassa tarkoitettua sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta;
- 3) 32 artiklassa tarkoitettua käsittelyn turvallisuudesta;
- 4) 35 artiklassa tarkoitettua tietosuoja koskevasta vaikutustenarvioinnista;
- 5) 36 artiklassa tarkoitettua ennakko kuulemisesta ja muista sellaisista yleisessä tietosuoja-asetuksessa säädettyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, jotka koskevat käytettävän tietojärjestelmän tietoturvallisuutta;
- 6) mukaisista rekisterinpitäjän velvollisuuksista sellaisten rekisteröityjen osalta, jotka eivät ole työvoimaviranomaisen asiakkaita.

Työvoimaviranomaiset vastaavat muista kuin 2 momentissa tarkoitetuista yleisessä tietosuoja-asetuksessa säädettyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista. Kukin työvoimaviranomainen vastaa rekisterinpitäjän tehtävistä asiakkaidensa osalta.

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus ja työvoimaviranomainen vastaavat asiakkaidensa tietojen luovuttamisesta työnhakuprofiilien tietovarannosta.

130 b §

Oikeus käyttää palvelualustaa

Palvelualustan käyttö edellyttää henkilökohtaista käyttöoikeutta. Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus, kunta ja kuntayhtymä voivat myöntää oikeuden käyttää palvelualustaa palveluksessaan olevalle henkilölle, joka hoitaa:

- 1) tässä laissa säädettyjä tehtäviä;
- 2) elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetussa laissa tarkoitettuja kansainvälisen rekrytinnin palveluita koskevia tehtäviä.

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus vastaa käyttöoikeuden teknisestä avaamisesta, muuttamisesta ja poistamisesta käyttöoikeuden myöntäneen, muuttaneen tai poistaneen viranomaisen ilmoituksen perusteella.

Käyttöoikeuden myöntäneen, muuttaneen tai poistaneen viranomaisen on viipymättä ilmoitettava Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskukselle käyttöoikeuden myöntämisestä, muuttamisesta tai poistamisesta.

131 §

Palvelualustan käytön valvonta

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus laatii palvelualustan käyttöehdot. Käyttöehtoihin voi sisältyä palvelun käyttäjän ja ylläpitäjän vastuuta, palvelualustan käyttöä koskevia teknisiä vaatimuksia, tietoturvallisuuden toteuttamista tarkentavia ja käyttöehtojen voimassaoloa koskevia ehtoja. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä käyttöehtojen sisällöstä.

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus ja työvoimaviranomaiset valvovat palvelualustan käyttöä sekä alustalla julkaistun sisällön lain ja käyttöehtojen mukaisuutta. Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus ja työvoimaviranomainen voi kehottaa palvelualustan käyttäjää määräajassa poistamaan julkaisemastaan sisällöstä lain tai käyttöehtojen vastaisen sisällön. Jos käyttäjä ei noudata kehotusta määräajassa, Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus ja työvoimaviranomainen voi poistaa kyseisen sisällön. Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus ja työvoimaviranomainen vastaavat tässä momentissa säädettyistä tehtävistä asiakkaidensa osalta.

Jos käyttäjän palvelualustalla julkaisema sisältö on toistuvasti lain tai käyttöehtojen vastaista, Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus voi estää alustan käytön häneltä määräajaksi.

Sen lisäksi, mitä 49 §:ssä säädetään, myös Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus voi poistaa avointa työpaikkaa koskevan ilmoituksen palvelualustalta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 28 § ja 29 §:n 2 momentti tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä maaliskuuta 2026 ja 32 §:n 3 momentti, 37 §:n 2 momentin 6 kohta, 127 §:n 3 momentti, 128, 128 a, 129, 129 a—129 d, 130, 130 a, 130 b ja 131 § 1 päivänä syyskuuta 2026.

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

Jos henkilö on rekisteröitynyt työnhakijaksi ennen tämän lain 129 §:n voimaantuloa ja pitänyt työnhakunsa voimassa yhdenjaksoisesti 34 §:ssä tarkoitetun työnhakukeskustelun järjestämiseen asti, 129 §:n 1 momentissa säädettyä 15 arkipäivän määräaikaan työnhakuprofiilin laatimiseen ja julkaisemiseen palvelualustalla sovelletaan häneen siitä päivästä, jolloin hänelle järjestetään 34 §:ssä tarkoitettu työnhakukeskustelu.

Jos henkilö on rekisteröitynyt työnhakijaksi ennen tämän lain 129 §:n voimaantuloa ja hänen työnhakunsa voimassaolo päättyy mainitun pykälän voimaantulon jälkeen, sovelletaan mainitun pykälän 1 momentissa säädettyä 15 arkipäivän määräaikaan työnhakuprofiilin laatimiseen ja julkaisemiseen palvelualustalla siitä päivästä, jolloin hän rekisteröityy uudelleen työnhakijaksi.

Laki

työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain (381/2023) 4 §:n 3 momentti ja 5 §:n 3 momentti seuraavasti:

4 §

Monialaisen palvelutarpeen arviointi ja monialaisen työllistymissuunnitelman laatiminen

Monialaisen työllistymissuunnitelman tulee olla laadittuna ja hyväksyttynä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun palvelutarpeen arviointi on aloitettu. Työttömälle annetaan edellä mainittuna aikana myös ohjausta, jonka tarkoituksena on parantaa hänen valmiuksiaan ja sitoutumistaan työllistymisensä edistämiseen. Suunnitelman rakenteesta ja hyväksymisestä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

5 §

Monialaisen työllistymissuunnitelman sisältö

Työvoimaviranomaisen on sisällytettävä työllistymissuunnitelmaan työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 5 luvussa tarkoitettu työnhakuvelvollisuus, ellei mainitun lain 48 §:stä muuta johdu. Työnhakuvelvollisuuteen sovelletaan, mitä mainitun lain 147 §:ssä säädetään kielosta hakea oikaisua ja valittaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

kotoutumisen edistämisestä annetun lain 14 ja 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) 14 §:n 3 momentti ja 19 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1100/2024, seuraavasti:

14 §

Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi

Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin kuuluvia toimia voidaan järjestää työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 35 §:n 2 momentissa tarkoitettujen täydentävien työnhakukeskustelujen sijasta.

19 §

Kotoutumissuunnitelman sisältö

Kunnan ja maahanmuuttajan on sovittava kotoutumissuunnitelmassa maahanmuuttajan omien tavoitteiden, osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen edellyttämässä laajuudessa kotoutumista, työllistymistä tai yrittäjyyttä, terveyttä ja hyvinvointia sekä yhteiskunnallisia valmiuksia edistävistä palveluista, järjestöjen, yhteisöjen tai yhdistysten toimintaan osallistumisesta, suomen tai ruotsin kielen opinnoista sekä ohjauksesta ja neuvonnasta. Työnhakijaksi rekisteröityneen maahanmuuttajan kotoutumissuunnitelmassa asetetaan työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 45 §:ssä tarkoitettu työnhakuvelvollisuus, jollei mainitusta laista johdu muuta. Suunnitelmassa on sovittava myös palveluiden toteutumisen seurannasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) 3 §:n 1 momentti ja 2 momentin johdantokappale sekä 5 §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 339/2023, seuraavasti:

3 §

Sovelletamisala

Tätä lakia sovelletaan aktivointisuunnitelman laatimiseen ja kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseen työttömälle alle 25-vuotiaalle työmarkkinatukeen oikeutetulle tai toimeentulotukea saavalle:

1) jolle on laadittu työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) 37 §:ssä tarkoitettu työllistymissuunnitelma ja joka on työttömyyden perusteella saanut työmarkkinatukea vähintään 180 päivältä viimeisten 12 kalenterikuukauden aikana;

2) jolle on laadittu työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 37 §:ssä tarkoitettu työllistymissuunnitelma ja joka on saanut työttömyysturvalain 6 luvun 7 §:n mukaisen työttömyyspäivärahauden ajan työttömyyspäivärahaa; taikka

3) jolle on järjestetty työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 34 §:n 1 momentissa tarkoitettu työnhakukeskustelu ja jonka pääasiallinen toimeentulo on viimeisen neljän kuukauden aikana perustunut työttömyyden johdosta maksettuihin toimeentulotukeen.

Tätä lakia sovelletaan lisäksi aktivointisuunnitelman laatimiseen ja kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseen työttömälle 25 vuotta täyttäneelle työmarkkinatukeen oikeutetulle tai toimeentulotukea saavalle, jolle on aiemmin laadittu työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 37 §:ssä tarkoitettu työllistymissuunnitelma ja:

5 §

Aktivointisuunnitelman laatiminen

Työvoimaviranomaisen tulee ennen toimenpiteiden aloittamista varmistua, että henkilön kanssa on tehty työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 37 §:n mukainen työllistymissuunnitelma. Hyvinvointialueen tulee ennen toimenpiteiden aloittamista varmistua, että työvoimaviranomainen on tehnyt henkilön kanssa työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 37 §:n mukaisen työllistymissuunnitelman tai että työvoimaviranomainen on varannut tämän lain 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulle henkilölle tilaisuuden työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 34 §:n 1 momentissa tarkoitettuun työnhakukeskusteluun. Jos työllistymissuunnitelmaa ei ole voitu tehdä tai tilaisuutta työnhakukeskusteluun varata sen johdosta, ettei henkilön

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

työnhaku ole ollut voimassa, hyvinvointialueen tulee ryhtyä toimenpiteisiin aktivointisuunnitelman laatimiseksi.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

työttömyysturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 2 luvun 10 §:n 2 momentin 8 kohta ja 13—16 §, 2 a luvun 9 §:n 1 momentin johdantokappale ja 1, 1 a ja 6 kohta sekä 2 momentti, 10 §, 11 §:n 1 momentin johdantokappale, 12 §:n otsikko, 1 momentin johdantokappale ja 1 kohta sekä 13 § ja 11 luvun 4 §:n 1 momentin 1 kohta,

sellaisina kuin ne ovat, 2 luvun 10 §:n 2 momentin 8 kohta laissa 1131/2022, 13 § laeissa 1001/2012, 1374/2014 ja 1131/2022, 14 § laissa 1001/2012, 15 § laissa 1374/2014 sekä 16 § laeissa 1374/2014 ja 1380/2021, 2 a luvun 9 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 12 §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale laissa 1380/2021, 9 §:n 1 momentin 1 ja 6 kohta ja 2 momentti sekä 12 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 385/2023, 9 §:n 1 momentin 1 a kohta laissa 445/2024, 10 § laeissa 1380/2021, 385/2023, 685/2023 ja 395/2024, 11 §:n 1 momentin johdantokappale laissa 685/2023 ja 13 § laeissa 1380/2021, 385/2023 ja 685/2023 sekä 11 luvun 4 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 793/2025, sekä

lisätään 2 lukuun uusi 13 a § ja 2 a lukuun uusi 10 a § seuraavasti:

2 luku

Etuuden saamisen yleiset työvoimapolitiittiset edellytykset

10 §

Opiskelu

— — — — —
Päätoimisina pidetään:

— — — — —

8) opintoja, joiden tavoitteena on yliopistossa suoritettavan jatkotutkinnon suorittaminen ja joiden opintosuunnitelman mukainen laajuus yhdessä muiden samaan opintokokonaisuuteen

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

kuuluvien suoritusten kanssa on keskimäärin vähintään viisi opintopistettä opiskelukuukautta kohti;

— — — — —

13 §

Ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta vailla olevan nuoren oikeus työttömyysetuuteen

Alle 25-vuotiaan nuoren, joka ei ole suorittanut peruskoulun tai lukion jälkeistä tutkintoon johtavaa, ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta (*koulutusta vailla oleva nuori*), on tullut hakea edellisessä syyslukukaudella alkavia opintoja koskevassa haussa vähintään kahta opiskelupaikkaa, joiden opiskelijaksi ottamisen perusteet hän täyttää. Syyslukukauden katsotaan alkavan 1 päivänä syyskuuta.

Koulutusta vailla olevalla nuorella ei ole oikeutta työttömyyden perusteella maksettavaan työttömyysetuuteen:

- 1) syyslukukauden alkamisesta lukien, jos hän on ilman pätevää syytä:
 - a) jättänyt hakematta opiskelupaikkaa 1 momentissa tarkoitettulla tavalla;
 - b) omalla menettelyllään aiheuttanut, ettei tule valituksi 1 momentissa tarkoitettuun opiskelupaikkaan;
 - c) muulla tavalla kieltäytynyt 1 momentissa tarkoitettusta opiskelupaikasta;
- 2) siitä lukien, kun hän ilman pätevää syytä on menetellyt 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla tai jättää aloittamatta muulloin kuin syyslukukaudella alkavan 13 a §:ssä tarkoitetun koulutuksen;
- 3) keskeyttämisestä lukien, jos hän on ilman pätevää syytä keskeyttänyt 13 a §:ssä tarkoitetun koulutuksen taikka vastaavat opinnot ulkomailla.

Koulutusta vailla oleva nuori, joka on menetellyt 2 momentin 1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettulla tavalla ja on työllistymistä edistävässä palvelussa syyslukukauden alkaessa, menettää oikeutensa työttömyysetuuteen 2 momentista poiketen työllistymistä edistävän palvelun päättymisestä lukien.

Alle 18-vuotiaalla nuorella, joka ei ole suorittanut peruskoulun tai lukion jälkeistä tutkintoon johtavaa, ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta, ei ole oikeutta työttömyyden perusteella maksettavaan työmarkkinatukeen.

13 a §

Haettavat opinnot

Edellä 13 §:n 1 momentissa tarkoitettut opinnot voivat olla:

- 1) tutkintoon johtavaa, ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta;
- 2) ainoastaan peruskoulun oppimäärän suorittaneella 10 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja lukio-opintoja;
- 3) sellaista vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitettussa kansanopistossa tai liikunnan koulutuskeskuksessa tapahtuvaa koulutusta, joka on 10 §:n 2 momentin 10 kohdan perusteella päätoimista opiskelua.

Työllistymissuunnitelmassa ja sitä korvaavassa suunnitelmassa voidaan lisäksi sopia hakemisesta:

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

1) ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisiin opintoihin, joiden tavoitteena on ammatillisen perustutkinnon osan suorittaminen;

2) tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettuun koulutukseen;

3) maahanmuuttajille tarkoitettuun korkeakouluopintoihin valmentavaan koulutukseen;

4) työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta, jos henkilö tarvitsee opinnoissaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 7 §:ssä tarkoitettulla tavalla erityistä tukea sairauden tai vamman vuoksi;

5) työnantajan kanssa yhteishankintana hankittuun tai vastaavalla tavalla järjestettyyn työvoimakoulutukseen tai muuhun vastaavaan koulutukseen.

Koulutukseen hakeutumisvelvollisuutta ei voi täyttää hakeutumalla muuhun työvoimakoulutukseen kuin mitä tarkoitetaan 2 momentin 5 kohdassa.

14 §

Koulutukseen hakemisvelvollisuuden määräajasta poikkeaminen ja korvaaminen muilla toimilla

Työllistymissuunnitelmassa ja sitä korvaavassa suunnitelmassa voidaan sopia poikkeamisesta 13 §:n 1 momentissa säädetystä hakuajasta edellyttäen, että suunnitelma laaditaan tai tarkistetaan ennen syyslukukauden alkamista.

Työllistymissuunnitelmassa ja sitä korvaavassa suunnitelmassa voidaan lisäksi sopia opiskelupaikan hakemisesta muulla kuin 13 ja 13 a §:ssä tarkoitettulla tavalla sekä opiskelupaikan hakemista korvaavista toimista, jos syynä on:

1) nuoren terveydentila;

2) nuoren oppimisvaikeudet;

3) nuoren kielitaito;

4) nuoren erityinen suuntautuminen tiettyihin opintoihin; tai

5) muu 1—4 kohdassa mainittuihin verrattava seikka.

Edellä 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettuna seikkana ei pidetä asevelvollisuuden tai siviilipalveluksen suorittamista, ellei siihen ole erityistä syytä.

Jos koulutusta vailla olevan nuoren kanssa on työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa sovittu opiskelupaikan hakemisesta 13 ja 13 a §:ssä säädetystä poiketen ja nuori menettelee ilman pätevää syytä 13 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla, hän menettää oikeutensa työttömyyden perusteella maksettavaan työttömyysetuuteen menettelystä lukien.

15 §

Pätevä syy jättää hakematta opiskelupaikkaa tai keskeyttää opinnot

Koulutusta vailla olevalla nuorella on pätevä syy 13 §:n 2 momentissa tarkoitettuun menetteelynsä 14 §:n 2 momentin 1—3 ja 5 kohdassa tarkoitetusta syystä. Opintojen keskeyttämisen osalta edellytetään lisäksi, ettei opintoja ole ollut mahdollista järjestää nuoren terveydentila, oppimisvaikeudet ja kielitaito huomioon ottavalla tavalla.

Edellä 13 §:n 1 momentissa säädetystä opintojen alkamisajankohtaa koskevasta edellytyksestä voidaan poiketa, jos koulutusta vailla oleva nuori on hakenut opiskelupaikkaa syyskuun alun jäl-

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

keen mutta viimeistään sitä seuraavan vuoden elokuun loppuun mennessä ennen työnhakijaksi rekisteröitymistään.

Koulutusta vailla olevaan nuoreen ei sovelleta 13 §:n 2 momenttia, 14 §:ää eikä 2 a lukua, jos:

1) hän on jo menettänyt oikeutensa työttömyyden perusteella maksettavaan työttömyysetuuteen 13 tai 14 §:ssä säädettyjen rajoitusten takia; ja

2) hänen oikeutensa työttömyyden perusteella maksettavaan työttömyysetuuteen ei ole palautunut 1 momentin perusteella.

Oikeudesta työttömyysetuuteen työllistymistä edistävien palveluiden ajalta säädetään 10 luvussa.

16 §

Koulutusta vailla olevan nuoren työttömyysturva-oikeuden palautuminen

Koulutusta vailla olevalla nuorella, joka on menettänyt oikeutensa työttömyysetuuteen 13 tai 14 §:ssä säädettyjen rajoitusten takia, on oikeus työttömyyden perusteella maksettavaan työttömyysetuuteen, jos:

1) hän on suorittanut tutkintoon johtavan, ammatillisia valmiuksia antavan koulutuksen; tai

2) hän on toiminut vähintään 21 kalenteriviikon ajan 2 a luvun 10 a §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

2 a luku

Työvoimapoliittisesti moitittava menettely

9 §

Työnhakuun ja työvoimapalveluihin liittyvä menettely

Työnhakijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen seitsemän päivän ajalta laiminlyönnin tai muun menettelyn jälkeen, jos hän työttömänä tai palkkatuetussa työssä ollessaan taikka saadesaan työttömyysetuutta 3 luvun 3 §:n 3 momentin perusteella ilman 11—14 §:ssä tarkoitettua taikka näihin pätevyydeltään rinnastettavaa syytä:

1) jättää saapumatta työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 31 §:ssä tarkoitettuun alkuhaastatteluun tai 34 §:ssä tarkoitettuun työnhakukeskusteluun;

1 a) ilmoittamalla vääriä tai puutteellisia tietoja taikka muulla vastaavalla tavalla omalla menettelyllään aiheuttaa, ettei hänelle järjestetä työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 34 ja 35 §:ssä tarkoitettua työnhakukeskustelua tai täydentävää työnhakukeskustelua;

6) jättää hakematta työvoimaviranomaisen hänen haettavakseen osoittamaa työtä tai omalla menettelyllään aiheuttaa, ettei työnhaku johda työllistymiseen;

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ajankohdasta, jona työnhakijan katsotaan menetelleen 1 momentin 5 tai 6 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

10 §

Toistuva työnhakuun ja työvoimapalveluihin liittyvä menettely

Työnhakijalla, joka menettelee 9 §:ssä tarkoitetulla tavalla uudelleen 12 kuukauden aikana, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen (*työssäolovelvoite*).

Mitä 1 momentissa ja 9 §:ssä säädetään, ei sovelleta aikana, jolta työnhakijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 1 momentin tai 9 §:n perusteella. Mitä 1—8 §:ssä sekä 2 luvun 13 §:n 2 momentissa sekä 14 §:n 3 momentissa säädetään, ei sovelleta työssäolovelvoitteen aikana.

10 a §

Työttömyysturva-oikeuden palautuminen

Oikeus työttömyysetuuteen palautuu työssäolovelvoitteen asettamiseen johtaneen menettelyn jälkeen, kun henkilö on yhteensä vähintään kuusi kalenteriviikkoa:

- 1) ollut työssäoloehtoon luettavassa työssä tai muussa palkkatuetussa työssä;
- 2) osallistunut muuhun työllistymistä edistävään palveluun kuin työttömyysetuudella tuettuun omaehtoiseen opiskeluun tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 28—31 §:ssä tarkoitettuun omaehtoiseen opiskeluun;
- 3) opiskellut omaehtoisesti 2 luvun 10 §:n 2 momentissa tarkoitettuja päätoimisia opintoja; tai
- 4) työllistynyt päätoimisesti yritystoiminnassa tai omassa työssä.

Oikeus työttömyysetuuteen palautuu työssäolovelvoitteen asettamiseen johtaneen menettelyn jälkeen myös, kun:

- 1) työnhakija korjaa 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun työssäolovelvoitteen asettamiseen johtaneen menettelynsä kolmen kuukauden kuluessa työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 31 §:ssä tarkoitetusta alkuhaastattelusta; työssäolovelvoite on tällöin kuitenkin aina voimassa vähintään 14 päivää; tai
- 2) työssäolovelvoitteen alkamisesta on kulunut vähintään viisi vuotta.

Sovellettaessa 1 momentin 1 kohtaa työ voidaan ottaa 5 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetystä poiketen huomioon sen mukaan, milloin työ on tehty, mutta tehty työ ja siitä maksettu palkka otetaan kuitenkin huomioon vain kerran.

11 §

Pätevä syy olla osallistumatta työnhakijan palveluprosessiin liittyviin toimiin

Työnhakijalla on pätevä syy jättää saapumatta työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 31, 34 ja 35 §:ssä tarkoitettuun alkuhaastatteluun, työnhakukeskusteluun ja täydentävään työnhakukeskusteluun, kotoutumisen edistämisestä annetun lain 14 §:ssä tarkoitettuun palvelutarpeen arviointiin sekä työllistymissuunnitelmaa korvaavan suunnitelman laatimis- ja tarkistamistilaisuuteen, jos:

— — — — —

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

12 §

Pätevä syy jättää toteuttamatta työnhakuvelvollisuutta

Työnhakijalla on pätevä syy jättää hakematta työmahdollisuuksia työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa edellytetyllä tavalla, jos:

1) suunnitelmaan sisältyvä työnhakuvelvollisuus ei vastaa työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 45—48 §:ssä säädettyä;

— — — — —

13 §

Pätevä syy jättää hakematta työvoimaviranomaisen tarjoamaa työtä

Työnhakijalla on pätevä syy jättää hakematta työvoimaviranomaisen hänen haettavakseen osoittamaa työtä 5—8 §:ssä tarkoitetusta syystä.

Lisäksi työnhakijalla on pätevä syy jättää hakematta työvoimaviranomaisen hänen haettavakseen osoittamaa työtä, jos työn vastaanottaminen johtaisi hänestä itsestään riippumattomista syistä työvoimakoulutuksen taikka työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 9 luvussa tarkoitettujen tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 28—31 §:ssä tarkoitettujen työttömyys-etuudella tuettujen omaehtoisten opintojen keskeytymiseen.

11 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

4 §

Työvoimaviranomaisen työvoimapoliittinen lausunto

Työvoimaviranomainen antaa 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun työvoimapoliittisen lausunnon:

1) tarvittaessa sellaisista 2 ja 2 a luvussa säädetyistä etuuden saamisen edellytyksistä, joita ei ole 4 a §:ssä säädetty Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen annettaviksi;

— — — — —

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

14 luku

Erinäisiä säännöksiä

1 c §

Työssäolokuukauden laskennallinen muuntaminen kalenteriviikoiksi

Edellä 5 luvun 4 ja 4 b §:ssä tarkoitettuun työssäoloehtokuukauteen katsotaan sisältyvän neljä kalenteriviikkoa ja puolikkaaseen työssäoloehtokuukauteen kaksi kalenteriviikkoa sovellettaessa 2 luvun 16 §:n 1 momentin 2 kohtaa, 2 a luvun 10 a §:n 1 momentin 1 kohtaa tai 7 luvun 2 §:n 3 momentin 1 kohtaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 2 a luvun 9 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti sekä 10 ja 10 a § tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä maaliskuuta 2026.

Työnhakijan 2 a luvussa tarkoitettuun menettelyyn, joka on tapahtunut ennen tämän lain 2 a luvun 9 §:n 1 momentin johdantokappaleen ja 2 momentin sekä 10 ja 10 a §:n voimaantuloa, sovelletaan mainittujen lainkohtien voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Työnhakijan 2 a luvun 9 §:ssä tarkoitettua menettelyä, jonka perusteella hänelle ei ole asetettu korvauksetonta määräaikaa ennen 1 päivää maaliskuuta 2026, ei oteta huomioon sovellettaessa tämän lain 2 a luvun 10 §:ää.

Laki

saamen kielilain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan saamen kielilain (1086/2003) 2 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 567/2025, seuraavasti:

2 §

Lain soveltamisala

Viranomaisia, joihin tätä lakia sovelletaan, ovat:

3) ne työvoimaviranomaiset ja elinvoimakeskukset, joiden toimialueeseen 1 kohdassa mainitut kunnat kokonaan tai osittain kuuluvat, ja niiden yhteydessä toimivat toimielimet;

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tulotietojärjestelmästä annetun lain (53/2018) 13 §:n 1 momentin 34 kohta, sellaisena kuin se on laissa 442/2024, seuraavasti:

13 §

Tiedon käyttäjien oikeus saada tietoja tulotietojärjestelmästä

Tulorekisteriyksikkö välittää ja luovuttaa tulorekisterin tietoja, jotka tiedon käyttäjä on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeutettu muun lain nojalla saamaan suorituksen maksajalta tai toiselta tiedon käyttäjältä, seuraavasti:

34) kunnalle tai kuntayhtymälle työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa tarkoitettua muutosturvakoulutusta, palkkatukea, 55 vuotta täyttäneiden työllistämistukea, starttirahaa, työllistämisvelvoitteen perusteella järjestetyn työn palkkakustannuksiin myönnettävää tukea ja palvelutarpeen arviointia koskevien tehtävien toimeenpanoa varten;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun (618/2021) lain 7 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 384/2023 seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 165/2025 vp

7 §

Työttömyys

Työttömien määrää ja työttömyyskerrointa laskettaessa käytetään työnvälitystilaston tietoja varainhoitovuotta edeltäneen vuoden työttömien ja työllisyyspalveluihin osallistuneiden määristä ja työttömien osuudesta työvoimasta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 12.12.2025

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri